

VII. Niet-medewerking van de verzekerde in het kader van *prorata* dossiers invaliditeit (Verordening (EG) 883/2004 en 987/2009)

1. De Europese coördinatieverordeningen voorzien in hoofde van een aanvrager van invaliditeitsprestaties in verscheidene concrete medewerkings- en mededelingsplichten ten aanzien van de bevoegde organen die het recht op een (gedeeltelijk) invaliditeitspensioen dienen te onderzoeken:

- in het algemeen zijn de organen én de personen die onder het toepassingsgebied vallen, verplicht om met elkaar samen te werken en de nodige inlichtingen te verstrekken om een goede werking van de verordening mogelijk te maken (art. 76, § 4 Verordening 883/2004)
- de aanvrager van een pensioen dient het contactorgaan alle beschikbare, relevante gegevens en bewijsstukken te bezorgen betreffende tijdvakken van verzekering (organen, identificatienummers), van werkzaamheden in loondienst (werkgevers) of anders dan in loondienst (aard en plaats werkzaamheden) en van wonen (adressen) die in voorkomend geval onder de wetgeving van een andere lidstaat zijn vervuld, alsook de duur van deze tijdvakken (art. 46, § 1 Verordening 987/2009)
- de aanvrager of rechthebbende op invaliditeitsprestaties is verplicht om het bevoegde orgaan alle informatie, documenten en bewijsstukken te verstrekken die nodig zijn voor de vaststelling van hun situatie of van die van hun gezin, voor de vaststelling en het behoud van hun rechten en plichten, alsook voor de vaststelling van de toepasselijke wetgeving en de daaruit voortvloeiende verplichtingen (art. 3, § 2 Verordening 987/2009).

2. Het Europees Hof van Justitie heeft uitdrukkelijk bevestigd dat de mededelingsplichten die de coördinatieverordeningen definieert in hoofde van de verzekerde van **dwingend recht** zijn. De verordeningen bieden sociaal verzekerden in die zin geen keuzerecht om bijvoorbeeld verzekerings-tijdvakken vervuld onder de wetgeving van een andere lidstaat niet of slechts fragmentarisch te vermelden om zo aanspraak te maken op een gunstiger (invaliditeits)pensioen van een andere lidstaat¹.

3. De gevolgen verbonden aan het niet nakomen van de medewerkingsplicht onder de verordeningen moeten worden beoordeeld overeenkomstig het nationale recht van elke bevoegde lidstaat. Zij moeten gelijkwaardig zijn aan de maatregelen die in soortgelijke onder de nationale rechtsorde vallende situaties van toepassing zijn en mogen in de praktijk de uitoefening van de door deze verordening aan de betrokkenen verleende rechten niet onmogelijk of buitengewoon moeilijk maken (art. 76, § 5 Verordening 883/2004).

4. Wanneer een betrokkene laattijdig de aanwezigheid van verzekeringstijdvakken meldt in een bepaalde lidstaat, mag die lidstaat voor de bepaling van het recht op uitkering, alsook de aanvang ervan met deze laattijdige meldingsdatum rekening houden, en is niet gebonden door de oorspronkelijke aanvraagdatum bij het contactorgaan (art. 45, § 6 Verordening 987/2009).

1. Zie Hof van Justitie, C-103/13, 05.11.2014, *Sodova*, r.o. 59-61.

1. Niet medewerking van de verzekerde in het kader van dossiers laatst Belgisch verzekerden (LBV)

5. Wanneer laatst Belgisch verzekerden het recht op Belgische invaliditeitsuitkeringen openen op basis van hun Belgische verzekeringstijdsvakken alleen, ontvangen zij vanaf de intrede in invaliditeit de volledige autonome uitkering. Aangezien het bedrag van deze uitkering kan veranderen in functie van de beslissingen genomen door de buitenlandse instelling, heeft deze uitkering slechts een voorlopig karakter (art. 50, § 1 Verordening 987/2009). De betrokkene wordt op dit voorlopige karakter uitdrukkelijk geattendeerd via het ondertekenen van de subrogatieverklaring (art. 50, § 3 Verordening 987/2009).

Het recht op deze voorlopige autonome invaliditeitsuitkering blijft enkel behouden zolang de betrokkene de toekenningsvoorwaarden vervult overeenkomstig het nationale Belgische recht.

In toepassing van artikel 136, § 2 Gecoördineerde wet van 14 juli 1994 is de uitbetaling van een invaliditeitsuitkering onder Belgisch recht subsidiair aan het recht op vergoeding van dezelfde schade (arbeidsongeschiktheid) op basis van een buitenlandse wetgeving. Bij toekenning van een buitenlands invaliditeitspensioen treedt de Belgische ziekte- en invaliditeitsverzekering rechtens in de plaats tot beloop van het bedrag van de verleende prestaties, voor het geheel van de sommen die krachtens de buitenlandse wetgeving in toepassing van de coördinatieverordeningen zouden worden toegekend.

6. Artikel 295 van het Koninklijk besluit van 3 juli 1996 bepaalt dat in hoofde van diegene die prestaties van de verplichte ziekte- en invaliditeitsverzekering geniet op basis van het nationale Belgische recht, de verplichting rust om de Belgische ziekte- en invaliditeitsverzekering in de mogelijkheid te stellen om dit wettelijk subrogatierecht uit te oefenen.

Volgens de rechtspraak van het Hof van Cassatie is het recht op arbeidsongeschiktheidsuitkeringen afhankelijk van het nakomen van deze verplichting in hoofde van de aanvrager of ontvanger van de ZIV-prestaties. Indien hij nalaat om de verzekeringsinstelling in de mogelijkheid te stellen om haar wettelijk subrogatierecht uit te oefenen, **zijn** de ZIV-prestaties (op basis van het nationale recht) **niet verschuldigd**, zonder dat dit impliceert dat de rechthebbenden reeds een schadeloosstelling hebben ontvangen van hun arbeidsongeschiktheid op basis van een andere (buitenlandse) wetgeving².

A. Weigering ondertekening verklaring voor invaliden (VI)

7. Elke laatst Belgisch verzekerde die na één jaar primaire arbeidsongeschiktheid in aanmerking kan komen voor invaliditeitsuitkeringen, dient een “verklaring voor invaliden” te ondertekenen waarin hij op eer verklaart in het verleden al dan niet verzekerd te zijn geweest in een andere lidstaat.

8. Bij melding van (mogelijke) buitenlandse verzekeringstijdsvakken, vormt dit voor de verzekeringsinstelling het signaal om een Europese formulierenset samen te stellen met het oog op het onderzoek van het recht op invaliditeitsuitkering ten laste van deze lidstaat in toepassing van de Europese coördinatieverordeningen 883/2004 en 987/2009 (art. 47, § 4 Verordening 987/2009).

9. Overeenkomstig Omzendbrief V.I. nr. 83/451 van 27 december 1983 moeten deze gegevens reeds in het bezit zijn van de verzekeringsinstelling op het moment van de intrede in invaliditeit.

10. Indien de betrokkene, ondanks de toegezonden rappel, nalaat om de vereiste documenten in te vullen, dient de uitbetaling van de invaliditeitsuitkering op basis van artikel 295 van het Koninklijk besluit van 3 juli 1996 te worden stopgezet vanaf de intrede in invaliditeit tot het moment dat de gegevens worden verstrekt.

2. Cass. 23.09.1991, Arr. Cass. 1991-92, 80.

B. Niet-medewerking bij de samenstelling van het Europese aanvraagdossier

11. Wanneer de “aanvrager” van de Belgische invaliditeitsuitkering (d.w.z. diegene die na één jaar arbeidsongeschiktheid in invaliditeit treedt na goedkeuring door de Geneeskundige Raad voor Invaliditeit), in de VVI verklaart in het verleden eveneens verzekerd te zijn geweest in een andere EU/EER-lidstaat of Zwitserland, stelt de verzekeringsinstelling een Europees aanvraagdossier samen. Eenmaal volledig stuurt zij dit op naar het RIZIV met oog op een indiening bij de bevoegde organen van de betrokken lidstaten, met het oog op de vaststelling van het recht op een geprorateerde invaliditeitsprestatie in toepassing van de Europese coördinatieverordeningen.

12. De verzekeringsinstelling stelt het aanvraagdossier in principe samen op basis van de elementen die beschikbaar zijn in haar dossier en het netwerk van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid.

13. Bepaalde dossierelementen moeten echter door de betrokkene worden aangeleverd/ingevuld.

WEIGERING INVULLEN FORMULIER E207

14. Dit formulier, alsook de bijhorende bewijsstukken, attesten, enz. met betrekking tot de tewerkstelling in het buitenland zijn voor veel lidstaten essentieel om de verzekeringscarrière samen te stellen.

15. Indien de betrokkene, na herinnering, weigert om dit formulier in te vullen, komt dit neer op een weigering tot medewerking met het onderzoek van het recht op basis van de wetgeving van de betrokken lidstaat.

WEIGERING ONDERTEKENING SUBROGATIEFORMULIER

16. Indien de betrokkene, na herinnering, weigert om het subrogatieformulier te ondertekenen, kunnen hem/haar geen voorlopige uitkeringen worden toegekend. In dat geval moet de Belgische invaliditeitsuitkering worden stopgezet tot het moment dat de buitenlandse beslissing (en verzekeringscarrière) bekend zijn om de definitief verschuldigde gedeeltelijke Belgische invaliditeitsuitkering te berekenen.

17. Indien er op dat moment van weigering van ondertekening van het subrogatieformulier toch reeds volledige Belgische invaliditeitsuitkeringen betaald zouden zijn, neemt de verzekeringsinstelling de nodige maatregelen om de belangen van de ZIV te vrijwaren met het oog op een eventuele latere terugvordering.

18. Opgelet, het ondertekenen van het subrogatieformulier is enkel dan vereist wanneer de verzekeringsinstelling voorlopige uitkeringen betaalt. Omgekeerd is er dus geen sprake van een subrogatie wanneer de verzekeringsinstelling vanaf intrede in invaliditeit niets uitbetaalt (bijv. bij weigering wegens tijdvakken minder dan één jaar en nooit wachttijd vervuld - artikel 57 Verordening 883/2004). In zulk geval dient de betrokkene geen subrogatieformulier te ondertekenen.

BIJZONDERE SITUATIES

Overlijden

19. Indien blijkt dat de betrokkene tussen het invullen van de VVI en het samenstellen van de formulierenset is overleden, stuurt de verzekeringsinstelling het dossier op zonder E207 en subrogatieformulier.

20. Indien het buitenlands orgaan de aanvraag bij gebrek aan voldoende informatie niet kan afhandelen, blijven de betaalde uitkeringen ten laste van de Belgische Ziekte- en invaliditeitsverzekering.

Overmacht

21. Indien de betrokkene zich enkel herinnert in het verleden in een andere lidstaat tewerkgesteld te zijn geweest zonder nog te beschikken over de exacte periodes en werkgevers en bijhorende bewijsdocumenten, laat de verzekeringsinstelling de betrokkene dit op eer verklaren en voegt dit document toe aan de formulierenset.

Valse of onjuiste VVI

22. In de praktijk komt het soms voor dat een LBV in de VVI verklaart geen buitenlandse tijdvakken te hebben, en vervolgens zelf een aanvraag om invaliditeitsuitkering indient in een andere lidstaat. Vaak gaat het om grensarbeiders. Het vreemd orgaan vraagt dan vervolgens het RIZIV om overzending van een formulierenset, of stuurt zelf een formulierenset op (als woonland).

De verklaring voor invaliden is niettegenstaande een verklaring op eer. Het niet-vermelden van verzekeringstijdvakken of tijdvakken van tewerkstelling in het buitenland vormt in beginsel een valse of onvolledige verklaring.

23. Wanneer achteraf zou blijken dat de betrokkene toch verzekeringstijdvakken bewijst in een andere lidstaat en de betrokkene als gevolg hiervan mogelijk onterecht (volledige) Belgische uitkeringen heeft genoten, moet de verzekeringsinstelling het dossier overmaken aan de Dienst voor Administratieve Controle van het RIZIV ter beoordeling of er sprake is van laakbaar gedrag dat aanleiding kan geven tot een strafsanctie (art. 233, 3° SSW), dan wel een administratieve sanctie (art. 168*quinquies*, § 2, 1° Gec. Wet 14.07.1994).

Voorbeeld: Een LBV invalide is getroffen door een degeneratieve aandoening die zijn geheugen zwaar heeft aangetast. De VVI wordt ingevuld door een familielid. Aangezien communiceren quasi onmogelijk is, duidt zij aan dat de betrokkene niet in een andere lidstaat heeft gewerkt.

Achteraf vraagt een buitenlandse instelling naar aanleiding van het onderzoek van het recht op ouderdomspensioen om de overzending van een formulierenset samen met een E205 waar wel degelijk buitenlandse verzekeringstijdvakken staan aangemerkt.

24. In bovenstaand geval kan men onmogelijk spreken dat er in hoofde van de betrokkene sprake zou zijn van onjuiste of onvolledige verklaringen te kwader trouw. De verzekeringsinstelling stelt de formulierenset samen, zonder aan de uitkeringen te raken.

Voorbeeld: Een LBV invalide grensarbeider verklaart in de VVI nooit elders dan in België verzekerd te zijn geweest. De verzekeringsinstelling betaalt hem volledige Belgische invaliditeitsuitkeringen.

Achteraf ontvangt het RIZIV een formulierenset van de instelling van het woonland, waaruit blijkt dat de betrokkene bij deze instelling een rechtstreekse aanvraag om invaliditeitspensioen heeft ingediend. Uit de toegevoegde E205 blijkt dat hij in het woonland een verzekeringscarrière heeft van 30 jaar.

25. In dergelijk geval speelt een vermoeden van kwade trouw.

Indien uit dergelijk dossier zou blijken dat de betrokkene als resultaat gedurende een bepaald tijdvak ten laste van de Belgische uitkeringsverzekering onterecht (volledige) uitkeringen heeft genoten, die niet recupereerbaar zijn via buitenlandse gelden, moet het dossier worden overgemaakt aan de DAC ter beoordeling of er sprake is van laakbaar gedrag dat aanleiding kan geven tot een strafsanctie (art. 233, 3° SSW), dan wel een administratieve sanctie (art. 168*quinquies*, § 2, 1° Gec. Wet 14.07.1994).

26. Wanneer het recht op Belgische arbeidsongeschiktheidsuitkeringen werd geopend op basis van de Belgische tijdvakken alleen, is het in de praktijk niet eenvoudig om een mogelijk onjuiste VVI op voorhand te identificeren³. De verzekeringsinstelling beschikt op dat moment immers niet over de Belgische loopbaangegevens die zouden toestaan om, gelet op de leeftijd van de betrokkene, bepaalde verzekeringsgaten te identificeren die kunnen wijzen op een periode van tewerkstelling in het buitenland⁴.

27. Indien de betrokkene een laatst Belgisch verzekerde grensarbeider is (en dus woonachtig is in een andere lidstaat) en een negatieve VVI invult, is het aanbevelenswaardig dat de verzekeringsinstelling een aanvraag tot opmaak van een E205 bij het woonland indient. Verder kan hier worden opgemerkt dat in praktijk sommige personen er van uitgaan dat bepaalde tijdvakken in het buitenland niet meetellen als verzekeringstijdvakken voor het invaliditeitspensioen, terwijl dit op basis van de wetgeving van de lidstaat in kwestie wel het geval kan zijn (bv. tijdvakken van militaire dienst, beroepsopleiding, tijdvakken van louter wonen). Het is belangrijk dat de verzekeringsinstelling de betrokkene hier op wijst in het begeleidend schrijven bij de VVI.

C. Niet-medewerking aan het onderzoek naar het recht op een buitenlandse invaliditeitsuitkering

MAATREGEL TER VERMINDERING VAN HET AANTAL BUITENLANDSE AFWIJZINGEN WEGENS NIET-MEDEWERKING

28. Niet zelden komt het voor dat, na indiening van de Belgische formulierenset, de bevoegde buitenlandse instelling de aanvraag afwijst omdat de betrokkene weigert mee te werken aan het onderzoek van zijn recht op een invaliditeitsuitkering onder de buitenlandse wetgeving.

29. De meest voorkomende motieven in de praktijk zijn:

- betrokkene heeft (ondanks verscheidene herinneringen) geen gevolg gegeven aan het verzoek om bepaalde inlichtingen te verstrekken met betrekking tot zijn verzekeringscarrière in de betrokken lidstaat
- betrokkene heeft geen gevolg gegeven aan het invullen van vragenlijsten voor de beoordeling van zijn arbeidsongeschiktheid, of is niet verschenen voor een bijkomend medisch onderzoek in de betrokken lidstaat
- betrokkene heeft het buitenlandse orgaan meegedeeld te verzaken aan de buitenlandse invaliditeitsprestatie.

30. Door zijn niet-collaboratieve houding ten aanzien van het buitenlandse orgaan maakt de gerechtigde het de Belgische ziekte- en invaliditeitsverzekering onmogelijk om een recht op wettelijke subrogatie uit te oefenen wanneer in voorkomend geval op basis van de buitenlandse wetgeving een recht op een (gedeeltelijke) invaliditeitsuitkering zou bestaan.

31. Uit de praktijk blijkt zeer vaak dat de betrokkene geen gevolg heeft gegeven aan de vragen van het buitenlands orgaan door onwetendheid over de toepasselijke Europese reglementering, dan wel omdat hij de noodzaak van een buitenlandse uitkering niet inziet (bijv. omdat men in tussen-tijd reeds voltijds het werk hervat heeft en in België niet langer is erkend). In bepaalde gevallen is er ook sprake van taalproblemen.

3. Wanneer het recht op primaire arbeidsongeschiktheidsuitkeringen werd geopend met toepassing van het beginsel van samenstelling van verzekeringstijdvakken (formulier E104 code E/S041) is de V.I. per definitie op de hoogte van het bestaan van een buitenlandse verzekeringscarrière.

4. De Belgische loopbaangegevens worden per definitie pas opgevraagd bij de Belgische pensioeninstellingen wanneer de betrokkene in zijn VVI aangeeft wel in het buitenland verzekerd te zijn geweest.

32. Om buitenlandse afwijzingen wegens niet medewerking tot een minimum te beperken, dient de verzekeringsinstelling in het kader van haar wettelijke informatieplicht de gerechtigde uitdrukkelijk te wijzen op zijn medewerkingsplicht ten aanzien van het buitenlands orgaan, **zodra de verzekeringsinstelling door het RIZIV in kennis wordt gesteld over de indiening van de formulierenet bij het buitenlands orgaan** (zie typebrief in bijlage I).

PROCEDURE BIJ ONTVANGST VAN EEN BUITENLANDSE AFWIJZING WEGENS NIET-MEDEWERKING VAN DE GERECHTIGDE OP BELGISCHE INVALIDITEITSUITKERINGEN

33. Het RIZIV zal in eerste instantie nagaan of de betrokkene wel degelijk nog woonachtig is op het adres dat oorspronkelijk aan de buitenlandse instelling werd meegedeeld. Ingeval de hoofdverblijfplaats van de betrokkene in tussentijd is gewijzigd, kan het immers zijn dat de persoon in kwestie geen kennis genomen heeft van de vragen/oproepingen van het buitenlandse orgaan.

34. Indien de betrokkene in het Rijksregister wel degelijk nog steeds gekend is op hetzelfde adres, bezorgt het RIZIV de verzekeringsinstelling een kopie van de buitenlandse afwijzingsbeslissing.

35. De verzekeringsinstelling dient vervolgens contact op te nemen met de betrokkene en hem te ondervragen naar de reden waarom geen gevolg werd gegeven aan de vragen of oproepingen door het buitenlandse orgaan, waarbij dient te worden verwezen naar zijn nationaalrechtelijke en Europeesrechtelijke medewerkingsplichten ten aanzien van het buitenlands orgaan. De verzekeringsinstelling neemt tegelijkertijd de nodige maatregelen met het oog op de vrijwaring van de rechten van de Belgische ZIV (met oog op een eventuele terugvordering later).

36. De verzekeringsinstelling herinnert de betrokkene er bovendien aan dat:

- de reeds ontvangen volledige Belgische invaliditeitsuitkeringen slechts een voorlopig karakter hebben/hadden, dit vormt overigens een gegeven waarop hij/zij via het ondertekenen van de subrogatieverklaring uitdrukkelijk werd geattendeerd
- dat de ontvangen uitkeringen in functie van de buitenlandse beslissing met terugwerkende kracht zullen worden herberekend.

Indien nodig assisteert de verzekeringsinstelling de gerechtigde bij het contacteren van het buitenlandse orgaan en het aanleveren van de gevraagde informatie.

37. De verzekeringsinstelling stelt het RIZIV op de hoogte van het gevolg van de interventie bij de gerechtigde.

GEVOLG NIET-MEDEWERKING OP DE BELGISCHE UITKERING

38. Indien de betrokkene, ondanks herinnering, geen gevolg geeft aan het schrijven van de verzekeringsinstelling, zijn de voorlopige uitkeringen verstrekt op basis van artikel 136, § 2 Gecoördineerde wet van 14 juli 1994 onverschuldigd.

In dat geval behoudt de betrokkene vanaf het intreden in invaliditeit enkel een recht op een geprorateerde invaliditeitsuitkering. Dit bedrag wordt door de coördinatieverordeningen immers altijd gegarandeerd, ook wanneer de nationaalrechtelijke verschilregel niet kan worden toegepast bij gebrek aan buitenlandse uitkering.

39. De toe te passen Belgische carrièrecoëfficiënt nodig voor de proratering, wordt meegedeeld door het RIZIV in dezelfde brief waarin de buitenlandse afwijzingsbeslissing wegens niet-medewerking wordt meegedeeld.

- Indien het RIZIV in het bezit is van de E205 van de afwijzende lidstaat, zal hij in functie hiervan de Belgische carrièrecoëfficiënt berekenen die de verzekeringsinstelling dient toe te passen.
- Indien het RIZIV niet over een buitenlandse E205 beschikt (bijv. omdat de betrokkene weigert het buitenlands orgaan de nodige informatie mee te delen om zijn verzekeringscarrière te reconstrueren), zal een carrièrecoëfficiënt berekend worden op basis van de gegevens uit het formulier E207 en de verzekeringsgaten in de Belgische loopbaanstaat.

40. Hier moet verder een onderscheid worden gemaakt tussen personen die op het moment van de buitenlandse beslissing wegens niet medewerking nog uitkeringsgerechtigd zijn, en diegenen die ondertussen reeds van het recht op Belgische uitkeringen zijn uitgesloten (bijv. als gevolg van een spontane werkhervatting of uitsluiting door de adviserend geneesheer of de Geneeskundige Raad voor Invaliditeit).

- Als de betrokkene nog uitkeringsgerechtigd is, moet de verzekeringsinstelling de lopende uitkeringen verminderen tot de prorata-uitkering. Voor het verleden gaat zij over tot de terugvordering van het teveel betaalde aan invaliditeitsuitkeringen in functie van de meegedeelde carrièrecoëfficiënt
- Als de betrokkene op het moment van de buitenlandse afwijzingsbeslissing niet langer dan twee jaar is uitgesloten van het recht op uitkeringen, gaat de verzekeringsinstelling over tot terugvordering van het teveel betaalde aan invaliditeitsuitkeringen in functie van het meegedeelde proratabedrag.

41. De terugvorderingsbeslissing dient te voldoen aan de vormvereisten van artikel 14 en 15 Handvest Sociaal Verzekerde.

42. Er wordt op gewezen dat in deze gevallen de verjaringstermijn uit artikel 174 Gecoördineerde wet voor de terugvordering van het onbetaalde bedrag reeds begint te lopen vanaf het einde van de maand waarin het onverschuldigde uitkeringsbedrag terugbetaald moest worden, en niet vanaf de kennisname van de buitenlandse afwijzingsbeslissing wegens niet medewerking⁵.

43. Indien blijkt dat op het moment van kennisname van de buitenlandse beslissing wegens niet medewerking de terug te vorderen periode reeds volledig verjaard is, blijft het onverschuldigd betaalde bedrag in dat geval ten laste van de Belgische Ziekte- en invaliditeitsverzekering onder de voorwaarden voorzien in artikel 194, § 1 Gecoördineerde wet van 14 juli 1994.

44. Bijvoorbeeld: persoon X was invalide in België van 1 februari 2012 tot en met 25 maart 2013 (werkhervatting). De verzekeringinstelling betaalde tijdens deze periode voorlopige invaliditeitsuitkeringen ten laste van de Belgische Ziekte- en invaliditeitsverzekering, in afwachting van de definitieve vaststelling van haar rechten in het kader van de Europese coördinatieverordeningen.

Het prorata-dossier wordt pas bij de bevoegde buitenlandse instelling ingediend in juli 2015, waarna die laatste op 16 januari 2016 de aanvraag afwijst wegens niet medewerking van de betrokkene. De terugvordering als gevolg van het herleiden naar een prorata-uitkering voor de periode van 1 februari 2013 tot en met 25 maart 2013 kan niet plaatsvinden wegens verjaard.

5. Dit verschilt van de situatie waarbij het buitenlands orgaan een prorata-uitkering toekent en de V.I. in afwachting voorlopige uitkeringen heeft uitbetaald (als voorschot). In het kader van art. 136, § 2 Gec. Wet begint de verjaring te lopen waarop de Belgische instelling, gesubrogeerd in de rechten van de verzekerde, kennis neemt van de betaling door het buitenlands orgaan van een prestatie die dezelfde schade dekt (Cass.19 02.1975, Arr. Cass 1975, 687-690; Omzendbrief V.I. 76/303 van 29.11.1976).

2. Niet-medewerking van de verzekerde in het kader van dossiers laatst buitenlands verzekerden

A. Niet mededeling van gegevens noodzakelijk voor het onderzoek van het recht op de Belgische uitkering

45. Bij de behandeling van aanvragen voor een geprorateerde Belgische invaliditeitsuitkering, ingediend door laatst vreemd verzekerden, komt het voor dat de betrokkene, ondanks herinnering, nalaat om bepaalde informatie aan te leveren die nodig is voor de afhandeling van zijn aanvraag om invaliditeitsuitkering in België.

46. Artikel 11 van het Handvest van de Sociaal Verzekerde bepaalt dat “indien de verzoeker, ondanks het hem toegezonden rappel, gedurende meer dan een maand nalaat de aanvullende inlichtingen te verschaffen die hem gevraagd worden door de instelling van sociale zekerheid, die instelling, na alle voor het inwinnen van die inlichtingen dienstige stappen te hebben gedaan, mag beslissen op grond van de inlichtingen waarover zij beschikt, behalve indien de verzoeker een reden opgeeft die een langere antwoordtermijn rechtvaardigt”.

47. De gevolgen van niet-medewerking aan de afhandeling van de Belgische aanvraag zijn verschillend naargelang de fase van het dossier.

GEEFT DE BETROKKENE GEEN GEVOLG AAN VERZOEKEN OM INFORMATIE DIE BETREKKING HEBBEN OP DE VERIFICATIE VAN EEN TOEKENNINGSVOORWAARDE (ADMINISTRATIEF/MEDISCH) VOOR HET RECHT OP EEN BELGISCHE INVALIDITEITSUITKERING?

48. In dat geval moet de verzekeringsinstelling aan het RIZIV een administratief voorstel tot afwijzing wegens niet-medewerking overmaken.

HEEFT DE NIET-MEDEWERKING VAN DE BETROKKENE BETREKKING OP DE BEPALING VAN DE ELEMENTEN DIE DE HOOGTE VAN DE UITKERING BEPALEN (GEMIDDELD DAGLOON, GEZINSSAMENSTELLING EN -INKOMEN, SAMENLOOP MET ANDERE SOCIALEZEKERHEIDSPRESTATIES OF BEROEPSINKOMEN)?

49. Aangezien de betrokkene de toekenningsvoorwaarden vervult, is het in principe niet mogelijk om de uitkering te weigeren.

Wel heeft de weigering om informatie aan te leveren gevolgen voor de hoogte van de toegekende uitkering. De verzekeringsinstelling voegt als titel van bewijs bij het administratief voorstel een kopie toe van *alle brieven (incl. rappelbrieven) waarmee de aanvrager werd verzocht de gevraagde informatie aan te leveren*.

50. De volgende situaties van niet-medewerking kunnen zich voordoen:

- Niet meedelen van gegevens die toestaan om het gemiddeld dagloon en/of de hoedanigheid van regelmatig werknemer te bepalen (dossiers loontrekkenden)

Indien de betrokkene bij aanvang arbeidsongeschiktheid tewerkgesteld was en nalaat de loonfiches mee te delen, moet het dossier overeenkomstig artikel 44 Verordening Uitkeringen berekend worden op basis van het minimumloon vastgesteld door het Nationaal Aanvullend Paritair comité voor Bedienden voor bedienden met beroepservaring niveau 0 (de helft van dit bedrag indien het een deeltijds werknemer betreft).

Bij afwezigheid van loongegevens die toestaan de hoedanigheid van regelmatig werknemer te controleren (art. 224, K.B. van 03.07.1996) heeft de betrokkene enkel recht op minimumuitkeringen als niet regelmatig werknemer.

- Niet meedelen van gegevens die toestaan om te bepalen of de bedrijfsactiviteit werd stopgezet (dossiers zelfstandigen):

In dat geval kan een administratief voorstel worden overgemaakt gebaseerd op het forfait zonder stopzetting bedrijfsactiviteit.

- Niet meedelen van gegevens die toestaan om de precieze hoedanigheid van gerechtigde op basis van de gezinssituatie te bepalen:

In dat geval wordt de *prorata*-uitkering berekend in functie van de laagste uitkering (meer bepaald de uitkering voor een gerechtigde zonder gezinslast-samenwonende).

- Niet meedelen van gegevens in verband met de toepassing van bepalingen inzake samenloop met andere socialezekerheidsprestaties:

In dossiers vreemd verzekerden wordt de verzekeringsinstelling op verschillende manieren geïnformeerd van mogelijke samenloop situaties met andere socialezekerheidsprestaties: via de E204, administratieve vragenlijsten.

Gelet op artikel 11 Handvest Sociaal Verzekerde en artikel 2, § 2 Vo 987/2009, moet bijkomende informatie met betrekking tot de hoogte van andere binnen- of buitenlandse socialezekerheidsprestaties in eerste instantie worden verkregen door het ondervragen van de binnen- of buitenlandse debiteurstelling.

- Niet meedelen van gegevens met oog op de toepassing van de cumulregel uit artikel 230 van het Koninklijk besluit van 3 juli 1996.
- Wanneer er een toegelaten werkhervatting is na de begindatum van de periode van invaliditeit:

De verzekeringsinstelling doet voorstel van beslissing toekomen voor de periode voorafgaand aan de toegelaten werkhervatting. Het recht op uitkeringen wordt opgeschort voor het tijdvak vanaf de werkhervatting tot de betrokkene de nodige gegevens meedeelt
- Wanneer er een toegelaten werkhervatting is op het moment van intrede in invaliditeit: (aangepaste) afwijzing wegens niet medewerking in afwachting van de communicatie van de benodigde gegevens.

HEEFT DE NIET MEDEWERKING VAN DE BETROKKENE BETREKKING OP DE MOGELIJKHEID OM OVER TE GAAN TOT UITBETALING VAN DE PRORATA-UITKERING (WEIGEREN MEDEDELING BANKGEGEVENS)?

51. Dit staat een beslissing in principe niet in de weg. Bij de betekening zal nogmaals gevraagd worden om de bankgegevens voor de betaling mee te delen.

B. Niet medewerking met onderzoek in een andere lidstaat: invloed op het recht op de Belgische prorata-uitkering

52. Een andere situatie die kan voorkomen is wanneer in een dossier vreemd verzekerde een andere lidstaat afwijst wegens niet medewerking. In dat geval zullen, ondanks artikel 50 Verordening 883/2004, bij de berekening van de Belgische carriërecoëfficiënt de tijdvakken van de afwijzende lidstaat toch meegenomen worden in de totale verzekeringscarrière van de betrokkene zodat de Belgische invaliditeitsuitkering enkel op grond van de verzekeringscarrière in België wordt berekend.

53. In dat geval werd immers niet met zekerheid vastgesteld of de betrokkene niet in aanmerking kwam voor de buitenlandse uitkering.

3. Inwerkingtreding

54. Deze omzendbrief treedt in werking op 1 juni 2016. Zij is van toepassing op alle nieuwe en lopende dossiers.

Omzendbrief V.l. nr. 2016/137 – 83/459 van 7 juni 2016.